Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2863

Vragen van het lid **Ypma** (PvdA) aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het onderzoek «(W)elk kind heeft recht op onderwijs? Een onderzoek naar de betekenis van recht op onderwijs voor kinderen in Nederland, specifiek gericht op thuisonderwijs, thuiszitters en Roma kinderen»* (ingezonden 27 mei 2016).

Antwoord van Staatssecretaris **Dekker** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 17 juni 2016)

Vraag 1
Bent u bekend met het onderzoek «(W)elk kind heeft recht op onderwijs? Een onderzoek naar de betekenis van recht op onderwijs voor kinderen in Nederland, specifiek gericht op thuisonderwijs, thuiszitters en Roma kinderen»[1] en de uitkomsten ervan?

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Wat bent u van plan te gaan doen met de conclusies en aanbevelingen die uit dit onderzoek naar voren komen?

Antwoord 2
Het rapport bevat verschillende interessante conclusies en aanbevelingen. Op een aantal daarvan ga ik bij de beantwoording van onderstaande vragen in. In de negende voortgangsrapportage passend onderwijs die uw Kamer deze maand ontvangt, wordt verder ingegaan op bevindingen uit dit onderzoek.

Vraag 3
Deelt u de mening dat dat het een groot probleem is dat 16.000 kinderen geen onderwijs krijgen en hierdoor ook het sociale aspect van onderwijs volledig ontbreekt voor deze kinderen? Zo nee, waarom niet?

---

[1] https://www.defenceforchildren.nl/p/152/4723/mo233-m80/%7Bpersbericht%7Dduizenden-kinderen-thuis-zonder-onderwijs

ah-tk-20152016-2863
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2016

Antwoord 3
Ja, ook ik vind het een groot probleem dat een groep kinderen geen onderwijs krijgt.[2] De afgelopen jaren heb ik steeds aangegeven hoe belangrijk het is dat kinderen naar school kunnen gaan, juist vanwege hun sociale ontwikkeling. De afgelopen periode heb ik de aanpak thuiszitters geïntensiveerd. Op 13 juni heb ik daarom samen met de ministeries van VWS en V&J, de VNG en de sectorraden het Thuiszitterspact gesloten. In het pact zijn concrete afspraken gemaakt om ervoor te zorgen dat in 2020 geen enkel kind langer dan drie maanden thuiszit zonder passend aanbod. Ook op het terrein van de vrijstellingen heb ik verschillende acties ondernomen: een oproep aan gemeenten om de vrijstellingen op basis van artikel 5 onder a van de Leerplichtwet kritisch te bezien en te kijken of er alsnog onderwijsmogelijkheden zijn voor deze kinderen, een onderzoek naar de stijging van deze vrijstellingen en mogelijkheden om het aantal vrijstellingen terug te dringen en de voorbereiding voor een wetswijzing om thuisonderwijs aan strikte voorwaarden te verbinden.

Vraag 4
Deelt u de mening dat het belang van het kind centraal moet staan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4
Ja.

Vraag 5
Deelt u de mening dat kinderen, die geen onderwijs krijgen, zélf gehoord moeten worden, in plaats van de huidige praktijk waarin ze afhankelijk zijn van volwassenen die over hen beslissen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5
Ik ben het ermee eens dat deze kinderen goed betrokken moeten worden bij het vinden van een passende onderwijsplek. Uit het onderzoek komt naar voren dat er soms een spanning kan zijn tussen de wensen van ouders en hun kind. Daarom wil ik verkennen hoe de stem van kinderen in relatie tot die van volwassenen meer aandacht kan krijgen. Ik zal hier nader op ingaan in de negende voortgangsrapportage passend onderwijs, die uw Kamer deze maand ontvangt.

Vraag 6
Deelt u de mening dat in plaats van de leerplicht, het recht op onderwijs centraal zou moeten staan?

Antwoord 6
Het recht op onderwijs is een groot goed, waar dagelijkse veel professionals uit onder andere het onderwijs, de jeugdhulp en de gemeenten zich voor inzetten. In de Nederlandse wetgeving krijgt dit leerrecht invulling met de Leerplichtwet en de zorgplicht. Ter uitvoering van de motie Van Meenen heb ik het Nederlands Centrum voor Onderwijsrecht gevraagd om nader onderzoek te doen naar een leerrecht. In het onderzoek wordt onder andere bekeken wat de kernelementen zijn van een leerrecht en in hoeverre het leerrecht al in de huidige wetgeving is verankerd. Hierover bent u per brief van 18 mei geïnformeerd.[3] De uitkomsten van het onderzoek ontvangt u dit najaar, bij de tiende voortgangsrapportage passend onderwijs.

Vraag 7
Bent u bereid een voorstel uit te werken om de leerplichtambtenaren om te vormen tot leerrechtambtenaren en daarbij te leren van de ervaring van de onderwijsconsulenten en de geschillencommissie passend onderwijs? Zo ja, is het mogelijk de Kamer hierover te informeren als onderdeel van de volgende voortgangsrapportage passend onderwijs? Zo nee, waarom niet?

---

[2] In februari 2016 heb ik u geïnformeerd over de aantallen thuiszitters en ontheffingen. Zie Kamerstuk 26 695, nr. 108.
[3] Kamerstuk 31 497, nr. 208

Antwoord 7
De belangrijkste missie van de leerplichtambtenaar is ervoor zorgen dat kinderen hun recht op onderwijs verzilveren. De leerplichtambtenaar fungeert daarmee in de praktijk reeds als «leerrechtambtenaar», die het belang van het kind en het recht op onderwijs centraal stelt. In de negende voortgangsrapportage passend onderwijs ga ik nader in op de rol van de leerplichtambtenaar in de aanpak van thuiszitten, mede in reactie op de aanbevelingen uit onderzoek «(W)elk kind heeft recht op onderwijs?». Uit dat onderzoek blijkt nog onvoldoende wat de gevolgen en voor- en nadelen zijn van het omvormen van de leerplichtambtenaar tot leerrechtambtenaar. Ik wil daarom eerst de uitkomst van het onderzoek naar het «leerrecht» afwachten, alvorens ik een oordeel vorm over het nut en de noodzakelijkheid van het vastleggen van een leerrecht.